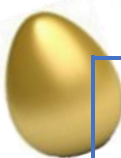

JUUBELI-

KULDMUNA

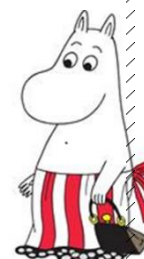

NR 100

OKTOOBER 2019

Sa loed Tabasalu Lasteaed Tibutare uudistelehte

OKTOOBRIKUU KULDMUNAS:

- ♥ Tibutare 8.rattamatk „Tunne oma koduümbrust“; Lk 2
- ♥ 4. oktoobril tähistasime õpetajate päeva; lk 4
- ♥ Harku valla lasteaedades nüüd 18 lapsehoidja kutsega töötajat; lk 5
- ♥ Sipsikute oktoobrikuu tegemised; lk 6
- ♥ Piilude tegemised septembris-oktoobris; lk 11
- ♥ Muumide oktoober; lk 13
- ♥ Oktoobrikuu tegemised Naksides; lk 15
- ♥ 100. Kuldmuna! Palju Õnne! Lk 21
- ♥ Õnnitleme novembrikuu sünnipäevalapsi; Lk 22

Tibutare 8. rattamatk „Tunne oma koduümbrust“

21. septembril pidi toimuma 8. rattamatk, kuid päev algas vihasajuga. Ühiselt otsustasime lükata väljasõidu järgmisele päevale lootusega paremale ilmale. Otsus osutus õigeks ja meid ootas 22. septembril tuuline, aga ilus ilm koos päikesepaistega.

Ka sel korral kogunesime rattasõidu entusiastidega 9.30 lasteaia juures. Võtsime suuna Õismäele eesmärgiga teha Väike-Õismäe südamikus asuvale tiigile ring peale.

Õismäe tiigi pargiala asub Väike-Õismäe südamikus üheksakorruseliste majade ringi ja lasteaedade-koolide ringi keskel. Tiik rajati rokem, kui 35 aastat tagasi. Tiik, ringtee ja diagonaalteed on säilinud esialgsel kujul. Ümber tiigi on 680 m pikkune ringtee. Tiigi pindala on 1,65 ha, keskmine sügavus on 1–1,5 m ning pikim ja lühim diameeter on vastavalt 155 m ja 134 m. Seal asuvad amfiteater, pereväljak, laste liiklusväljak, terviserada, võrkaiaga piiratud koorteväljak. Õismäe tiigi pargiala on väga suure kasutuskooormusega.

Rattasõit tiigini oli natuke hirmutav, sest Tallinna linnas rattasõidukogemus oli meil kõigil peaaegu olematu. Õnneks olid autojuhid väga viisakad ja tänu sellele õnnestusid kõik tänavate ületused kenasti. Õismäelt edasi sõitsime Harku järve äärde. Järve äärsel rajal sõita oli põnevam kui tänavatel, kuid nõudis täit tähelepanu, et mitte “pöösasse pörutada”. Edasi tuli ületada juba tiheda liiklusega Rannamõisa – Klooga maantee ning siis sõitsime juba vastvalminund Õismäe rabas avatud terviserajal.

Õismäe raba terviserada avati 20. augustil käesoleval 2019. aastal. Rada on 4 m laiune ning 3260 m pikkune sõelmetest kattega kergliiklustee. Lisaks ehitati veel sõelmetest kattega ühendusteel Vana-Rannamõisa teelt ning Vabaõhumuuseumi teelt. Raja mugavamaks kasutamiseks rajati parklad Vabaõhumuuseumi tee ja Vana-Rannamõisa tee äärde. Terviserajale, parklatesse ning juurdepääsuteedele paigaldati LED-tehnoloogial põhinev tänavavalgustus.

Terviserada me täies mahus läbi ei sõitnud vaid põikasime mere äärde, et jõuda Haven Kakumäe jahisadamasse. Mere ääres sõites pidime olema samuti tähelepanelikud, et mitte vääratada ja kaldast alla sõita.

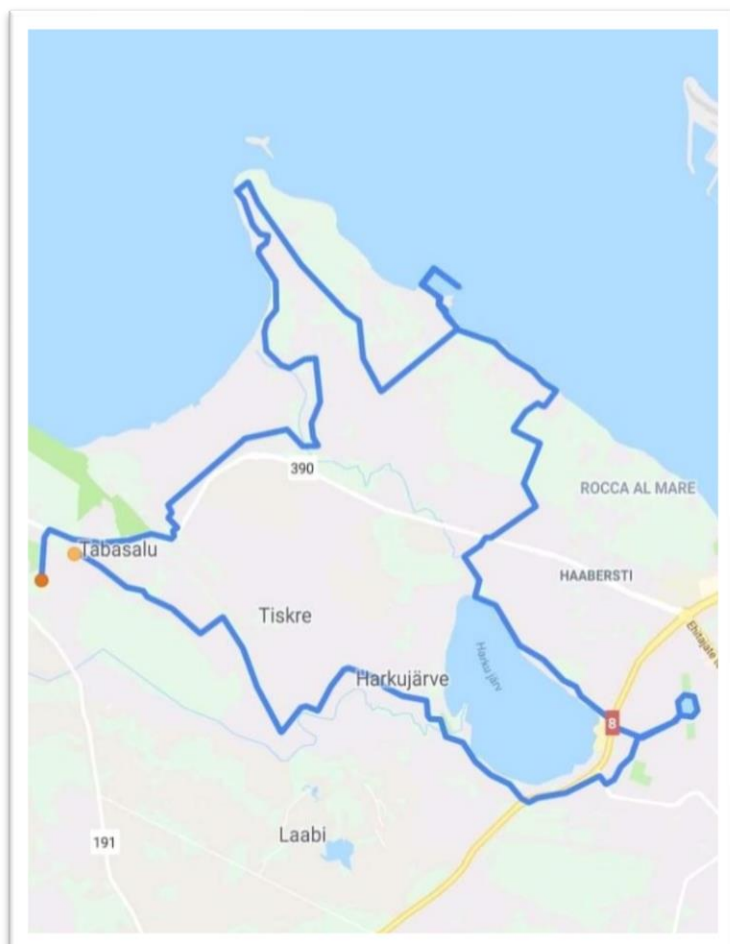

Tallinna kõige uuem jahisadam asub Kopli lahe läänekaldal Kakumäe poolsaarel. Haven Kakumäe on uusim merendus- ja vabaajakeskus Tallinnas. Jahisadam valmis 2017. aastal ning merekeskus avati 18. juunil käesoleval 2019. aastal.

Jahisadamas tegime pikema peatuse. Puhkasime, ostsime kohvikust natuke „kehakinnitust“ ja jalutasime muulil. Jälgisime merel sõitvaid purjekaid, imetlesime tuulist merd ja päikesepaistet.

Pool rattaretkest oli läbitud. Edasi tegime Kakumäe poolsaarele ringi peale. Nautisime kõrget

kallast, kauneid merevaateid ja liivaranda. Märkamatult olime jõudnud juba Tiskre asulasse ja hakkaski paistma viimane kõige rohkem pingutust nõudev Tabasalu tõus. Kõik rattaretkelised jõudsid kenasti mäest üles. Olime küll veidike väsinud aga õnnelikud toreda koosveedetud päeva üle. Ühiselt vändatud kilomeetreid kogunes peaaegu 30.

Aitäh kõigile vapratele rattaretkelistele ja rajameister Markole, kes meie teekonna ettevalmistas. Loodetavasti kohtume järgmisel aastal juba 9. rattaretkel.

Logopeed Aade Rosik

4. oktoobril tähistasime õpetajate päeva

Juba hommikul tõi haridus-ja kultuuriosakonna juhataja Aivar Soe kauni tordi lasteaiapererele. Õhtul olid õpetajad palutud vallavanema vastuvõtule Arvo Pärde Keskusesse Laulasmaal. Läbi

sügisese metsa parklast keskuse poole jalutades hakkas kostma kauneid helisid. Õpetajaid võttis õues vastu puhkpilliorkester kauni muusikaga ja haridusosakonna juhataja kuuma käepigistusega. Fuajees olid kätlemiseks valmis vallavanem Erik Sandla ja abivallavanem Maris

Viisileht. Vastuvõtul tänas vallavanem kõiki õpetajaid oma sõnavõtus, õhtut juhtis Hannes Hermaküla, olid toredad muusikalised etteasted. Kõik külalised said vaadata lühifilmi Arvo Pärdist.

Sel aastal jagati Harku Vallavalitsuse tänukirju nendele töötajatele, kes aasta jooksul oma kutsetaset tõstnud. Tibutare lasteaiast said tänukirja lapsehoidja kutse omandanud Aili Tamm, Ene Virtmann, Siiri Poller, Piret Puussaar, Angela Kiilmaa ning õpetaja 8 kutse (meisterõpetaja) omandanud meie liikumisõpetaja Anna Sõõrd. Vastuvõtt lõppes maja ekskursiooni ja vastuvõtu lauaga.

Reeli Simanson

Harku valla lasteaedades nüüd 18 lapsehoidja kutsega töötajat

17.oktoobril toimunud lõpuaktusel Tallinna Tervishoiukõrgkoolis said kutsetunnistuse 18 Harku valla lasteaedades töötavat õpetaja abi ja assistenti. Kõik 2.novembril 2018 õppima asunud jõudsid ka võiduka lõpuni. Tegemist oli töökohapõhise tasemeharidusega, kus õppekavast 1/3 teoreetilist õpet ja 2/3 iseseisvat õpet ning praktikat kogenud pedagoogide käe all haridusasutustes.

Tänu ESF toetusfondile ja rahastusele, HTM ja INNOVE Kutsehariduse ühismeetmele oli võimalik lapsehoidja tasemeõpet viia läbi töökohapõhiselt. Sellisest võimalusest ei saanud ilma jääda ja nii saigi õppegrupp loodud Harku valla allasutuste töötajatepõhiselt. Kõik lasteaiad olid huvitatud oma töötajate kvalifikatsiooni ja professionaalsuse tõstmisest. Tasemeõppe loengud toimusid terve aasta igal reedel. Enamus reedeid veedeti Tibutare Lasteaias, kes oli ka selle õppegrupi moodustamise algatajaks.

Lisaväärtust koolitusele andis kindlasti see, et erinevate lasteaedade töötajad said koos õppida, oma kogemusi vastakuti tutvustada ja koos loovalt lahendusi otsida erinevates õppesituatsioonides.

Lõpukatusel andis rektor Ülle Ernits kõigile 18-le üle lõputunnistuse ja lapsehoidja kutsetunnistuse, mis tõendab kutseoskusi neljandal kutsetasemel.

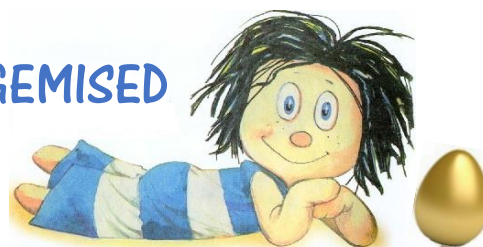

Harku vallavalitsuse poolt andis oma tervitused ja õnnitlused üle abivallavanem Maris Viisileht. Õppijate poolt tänas tervishoiu kõrgkooli õppejõude ja õpingukaaslast Aili Tamm ning Reeli Simanson Tibutare Lasteaiast.

Uuenev õpikäsitus ei sea kõrgeid ootusi mitte ainult õpetajatele vaid kõigile täiskasvanutele, kes õppeasutuses lastega tegelevad. Oleme õnnelikud, et õppimisvõimaluse pakkumisega õpetaja abidele ja assistentidele toetame eelkõige laste teadlikku arengu suunamise taset. Jääme lootma, et need kutsega diplomeeritud töötajad jäävad ikka aastateks meie valda tööle.

Reeli Simanson, Tabasalu Lasteaed Tibutare direktor

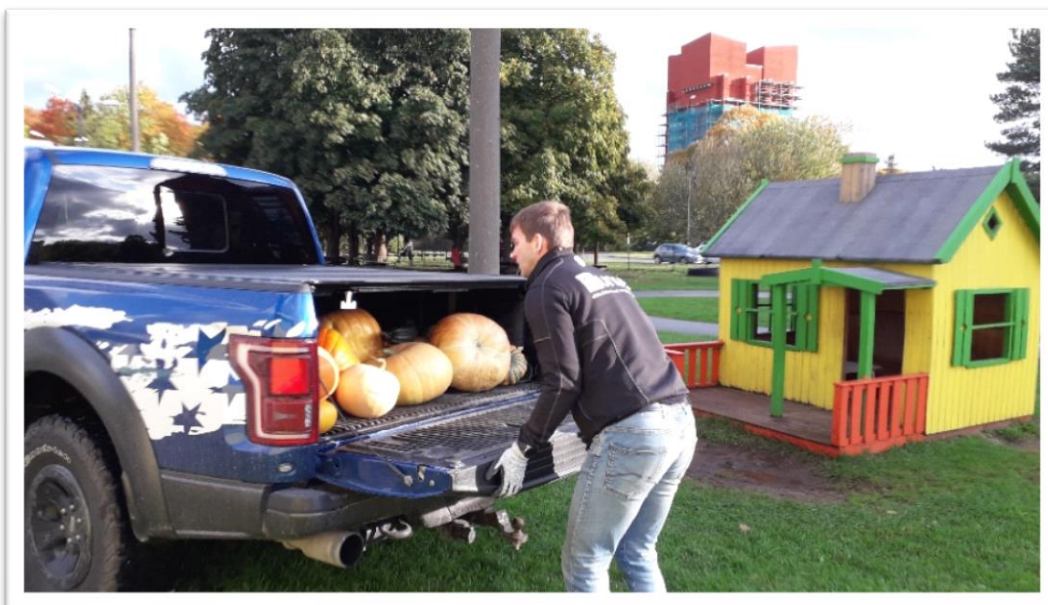
SIPSIKUTE OKTOOBRIKUU TEGEMISED

Sipsikud kõrvitsaprojekti lõpetamas

1.oktoobril tõid lapsed koos vanematega lasteaeda oma kasvatatud kõrvitsad, et need viia loomaaeda. Selleks tuli appi Briani isa. Ladusime kõrvitsad autosse, ise läksime bussiga. Loomaaias ootas meid loomaaia töötaja Signe. Seal ootas meid ees üllatus. Signe kutsus meid

elevantide maja juurde, kus talitajad näitasid kuidas elevantid mängivad palli, istuvad. Siis pakuti elevantidele meie viidud kõrvitsaid. Algul anti mõlemale elevantile suur

kõrvits. Selle nad astusid katki ja kahe ampsuga oligi kõrvits otsas. Pärast said nad väikese

kõrvitsa. Väikese kõrvitsa hoidsid londiga kinni. Lahkudes elevandid tegid kummalist häält, mis pidi tähendama nende keeles AITÄH.

Oktoobri viimasel nädalal oli meie rühma nädalateemaks „Kõrvits meie toidulaua“

Esimesena keetsime koos kõrvitsasalatit, siis tegime kõrvitsamoosi ja kuu lõpetasime Halloweeni ja pannkookidega.

Ise kõrvitsat lõikamas

Küll lõhnab hästi

Moos purki

Isetehtud pannkoogid maitseid hästi

Sipsikute õpetajad:

Meelika, Marion,
Merilin ja Silvi

Leivapäev Sipsikute rühmas

Sel aastal tähistasime leivapäeva 3. oktoobril. Leppisime sõprade Muumidega kokku, et kumbki küpsetame midagi maitsvat ning siis pärast proovime üksteise küpsetisi. Meie otsustasime proovida teha vanaema kakukesi. Selleks, et küpsetis välja tuleks, on vaja teada täpset retsepti, nii seda, mis tooraineid vaja, kui ka koguseid. Meie kakukestesse läks vaja kolme erinevat sorti jahu: odrajahu, rukkijahu ja nisujahu. Esmalt tegime tutvust erinevate viljadega ja uurisime, et kust üldse jahu tuleb.

Uurisime retseptist järgi, et mis veel vaja, ja hakkasimegi toimetama. Toorainete kokku segamisel sai iga laps oma panuse anda ja kõik rõõmuga jälgisid taigna valmistamise protsessi. Taigen pidi ka natuke kerkima. Käisime vahepeal Muumidega koos muusikatunnis, mis oli samuti lõbus kogemus.

Tagasi tulles oligi taigen peaaegu valmis ja igaüks sai endale kakukese teha. Seejärel viisime need kööki ahju küpsema ja jäime ootama. Vahepeal jõudsime lausa õue mängima. Kui kakukesed valmis, kutsusime sõbrad Muumid enda rõdule meie küpsetisi degusteerima. Kakukesed olid imemaitsvad, pehmed ja soojad. Kõik kiitsid!

Veidike hiljem said ka Muumide leivad valmis. Siis oli meie kord nende rõdude külla minna. Nemad olid küpsetanud leivavormides seemneleiba ja kuivatatud puuviljadega leiba. Mõlemad olid jällegi väga väga maitsvad. Värsket leiva lõhna oli terve rõdu täis!

Jagame retsepti ka, head nautimist!

Koostisosad

0.5 kl Odrajahu
1 kl Rukkiyah
1.5 kl Nisujahu
1.5 sl Mesi
0.5 l Piim
120 g Või
Näpuotsatäis jämedat soola
15 g Pärm

Valmistamine

Sega pärm jahuga ja lisa segu leigele piimale. Lase pool tundi kerkida. Lisa sulatatud või ja mee segu. Kui tainas saab vedel, lisa veidi jahu juurde. Vormi väikesed kakukesed ja küpseta 200 kraadi juures kuldpruuniks. Enne ahjust väljavõtmist pintselda sulavõiga üle. Jahuta linase rätiku all.

Õpetaja Marion

PIILUDE TEGEMISED SEPTEMBRIS-OKTOOBRI

Meie esimene kartulisaak, millest pärast friikartuleid tegime.

Omakasvatatud kartulitel on hoopis teine maitse! (24.sept.)

Selle nунnu kõrvitsakese saadame loomaaeda elevandile maiustamiseks

Leivapäeva tähistasime koos Kiisudega! Maitsesime erinevaid leivasorte. Laste lemmikuteks oli Tallinna peenleib ja kanepiseemneleib

9. oktoobril käisid meil külas Linda pere lemmikloomad, merisead: Siiri ja Viivi! Oi kui nunnud nad ikka on!

Kooli kõrval metsas on igal Piilulapsel oma saladuste puu, kellele võib julgelt kõik oma saladused usaldada.

Kalli-kalli!

Tore töö on lehtede riisumine. Eriti mõnus on seda teha koos sõpradega!

Ja ongi tore, et lehti aina juurde langeb 😊

(18.okt)

MUUMIDE OKTOOBER

Moosipidu Karlssoniga

Hei hopsti ja käes ta oligi see laste poolt kauaoodatud moosipidu. Selleks moosipeoks tegid muumikad ka väikesi ettevalmistusi. Kaunistati koos ära riiul, kuhu kõik kaasatoodud moosipurgid kenasti ära mahutati ning kõigile nähtavaks tehti.

Koos emmede ja issidega oldi ka purkide kaunistamisega vaeva nähtud. Tore oli see, et purkidel ei puudunud ka väike silt, kus kirjutas, mis moosiga on tegemist ning mõnele purgile oli lisatud ka tarvitamisõpetus heade ja päikseliste soovidega.

Peo külaliseks ilmus ei tea kust, see igavene tembutaja Karlsson, kes algatuseks pakkus lastele vaatamiseks ja kaasa mõtlemiseks kaks trikki (nööri ja õhupalliga), mis lastele palju elevust ja põnevust pakkus.

Trikid tehtud, mängud mängitud hakati moose maitsuma, ikka selleks, et valida välja kõige

põnevama maitsega moosid. Vaadati ka seda, kuidas oli kaasatoodud moosipurk kaunistatud. Maitsemiseks oli Karlsson kaasa toonud imepehmet sepikut, mida koos moosiga sai süüa ning Piret hoolitses selle eest, et sepiku ja moosi kõrvale ka midagi kosutavat juua oleks. Vesi ja morss sobisid selleks suurepäraselt.

Lapsed said ka Karlssonilt väikesed šokolaadist lepatriinud, kelle ülesandeks oli lennata sellele moosipurgile, mis kõige rohkem maitses, kusjuures oma moosipurgile ei tohtinud oma lepatriinut panna.

Peale pikka sagimist oligi aeg kuulutada välja laste ja Karlssoni poolt väljavalitud kõige põnevama maitsega moosid. Üllatus, üllatus. Tuli välja, et kõik kaasatoodud moosid maitsesid kohe suurepäraselt ning ei olnud kahtluski, et kõik on auhinna väärilised. Selleks, et auhind kätte saada oli vaja mõningaid kalamehe oskusi. Nimelt oli vaja väikese õngega püüda kinni sügavast koopa põhjast oma auhind. Kõik muumikad said selle tööga hästi hakkama ning laste nägudelt oli näha, kui siiralt rõõmsad nad olid, kui õngenööri otsa oli sattunud värviline õhupall, mida sai hiljem ise täis puhuda ja lennutada.

Suured tänud emmedele ja issidele, et aitasite selle peo kordaminekule kaasa. Igatahes laste rõõmsatest nägudest võis küll välja lugeda seda, et pidu läks igati korda.

Jälle üks tore koosveedetud hommikupoolik maha peetud. Kes ütleb, et lasteaias on igav?

Ülestähendanud: muumimamma Helin

OKTOOBRIKUU TEGEMISED NAKSIDES

Oktoobrikuu tegemised Naksides algasid **uute, pisikeste Tibutarelaste piduliku vastuvõtuga lasteaeda**. Meie kui koolieelikud ja kõige vanemad lapsed lasteaia, läksime TIBUDE rühma,

et võtta üks pisike kaaslane endale käekõrvale ja koos minna saali. Pisikesed Tibud olid algul natuke ehmatanud ja peitsid end õpetaja selja taha, kuid julgemad andsid käe suurema lapse pihku ja läksid meelsasti uhkust tundes saali. Õpetaja Birgit viis läbi väikese mängupeo, kus lauldi ja tantsiti

koos. Pärast lustimist kinkisid Naksid väikestele Tibudele omavalmistatud helkurid ning sussikotid lasteaia logoga. Vahva pidu oli!

Rahvusvahelist muusikapäeva tähistati lasteaia saalis Tabasalu Muusikakooli kontsertiga. Lastele tutvustati erinevaid pille (klaverit, viiulit, kitarr, kannelt, flööti ja saksofoni). Kontsert lõppes ühislauluga.

Leivapäeva tähistasid Naksid isetehtud leiva küpsetamisega. Kogu taigen valmistati ise. Taigen valmistati traditsiooniline, seega kasutati juuretist. Lapsed maitsestasid kõiki koostisosi enne, kui lisasid taigasse. Tainast sai kahe leiva jagu. Otsustasime ühe leiva ilma lisanditeta küpsetada ja teisele panime juurde igasuguseid maitset muutvaid toiduaineid, nagu köömned, linaseemned, rosinad, puuviljakuubikud ja päHKlid. Pärast kerkimist läksid leivad ahju. Sooja leiba said lapsed proovida alles õhtuote ajal.

Paljude lemmik oli lisanditega leib. Mõlemad leivad söödi ära ning küsiti millal uued teeme.

Seega maitsesid lastele. Krõllide rühm käis tutvustamas omavalmistatud leivapulki ning meie pakkusime oma leiba. Lapsed seletasid kuidas nad seda valmistasid. Põnevust jagus kogu õhtuks.

Kodulooma või –linnu teema arutlemisel tõi Loviise lasteaeda oma kodunt viirpapagoi VIIRU. Tänapäeval kasvatatakse kodudes palju erinevaid loomi ja linde. Loviise jagas meelsasti oma teadmisi lemmik

linnust. Lapsed said teada, et viirpapagoi pärineb Austraaliast ning ta on väga seltskondlik lind. Viirpapagoi jaoks on hästi oluline puhas joogivesi ja lehtpuuoksad, seemed ja vitamiinid, samuti

mänguasjad. Viiru puuri puhastab Loviise ise. Väga armas, et lapsed said näha ja kuulda ühest kodus kasvavast lemmikust.

Õppeprogrammi "**Tulest targem**" tutvustas lastele Paldiski päästekomando. Lastele tutvustati päästjate tööd ning jagati teadmisi, kuidas käituda õnnetuse korral, miks on vajalik suitsuandur, kuidas tekivad tuleohtlikud olukorrad ja kuidas neist hoiduda. Lastele tuletati

meelde suitsuanduri kasutamise vajalikkust, mida teha, kui toas on suits või lausa tuli, kuidas endale abi kutsuda. Lapsed olid väga tublid ning oskasid peaaegu kõigile küsimustele vastata. Õues näidati ja tutvustati päästeautot ja

selle kogu varustust. Lapsed said teada, milleks nii palju varustust on vaja. Põnevust pakkus soojust näitav infrapuna lamp, millega on võimalik inimesi leida suitsu seest. Õppeprogramm oli väga hariv ja tuletas lastele meelde tuleohutusega seonduvaid kindlaid reegleid.

Elukutseid tutvustaval nädalal käisid lapsed **õppekäigul Tabasalu Rimis**. Õppekäigu eesmärgiks oli erinevate ametite tutvustamine. Enne poodi jõudmist vaatasime ja tutvusime postkontori tööga, mida sealsed töötajad teevad. Rimisse sisenedes olid töötajad natuke hämmingus, et mis toimuma hakkab. Lapsed seletasid esimesele müüjale kohe, et nad tulid müüja tööd vaatama. Liikusime poes vaikselt ja rahulikult. Enamus müüjaid tegutsesid müügisaalis kaupade väljapanemisega. Kassasse jõudsime ka, sest ostime suure paki piparkooke, mis tagasiteel ära söime. Jalutuskäigu ajal arutasime, milliseid ameteid me lisaks müüjale veel nägime. Selgus, et päris palju: postitöötajat, bussijuhti, pilooti, heakorratööde tegijat, õpetajat, tervishoiutöötajat ja ehitajat.

18. oktoobril, ettelugemispäeva raames, oli Naksid lastel tore võimalus tutvuda **Tabasalu raamatukogus näitleja Andrus Vaarikuga**. Lastele luges ta lugusid kirjanik Drew Daywalt'i kirjutatud raamatust "Rasvakriitide mäss". Esmalt tundis ta huvi, kas keegi on üldse enne rasvakriitidega joonistanud- kõlas valjuhäälna "ja". Igast värvist loo ettelugemise järel arutleti koos, mida või keda on pildil kujutatud. Meie rühma Oliver oli hästi julge ja aktiivne suhtleja ning

uute ideede väljapakkuja. Kui raamat läbi, võis näitlejale küsimusi esitada seoses tema elukutsega. Selgus, et näitleja töötab Tallinna Linnateatris ja sinna etenduse proovi ta ka kiirustas. Tema lemmik etenduseks pidi olema "Kes kardab Virginia Woolfi". George'i rolli mängimise eest selles etenduses on ta saanud palju autasusid ja preemiaid. Lastele mõeldud etendustes pole ta eriti osalenud, aga meelsasti pidi ta väikese lapselapse Aadamiga mängima.

Kunstniku elukutset käis lastele tutvustamas Herta Eliisi isa Eero. Eero jutustas lastele, et talle

meeldis juba väga väiksenä joonistada- vist kolme aastase alustas, lemmik värviks on roheline ja talle meeldib pisut „vimpkadega“ pilte joonistada. Meelsasti kasutab ta töövahenditena sütt ja pliiatsit, aga ka õli- ja pastellvärve. Meie rühma maskottidest- Naksitrallidest ja

nende autost valmis isikupärane ja pisut naljakas sõejoonistus. Seinamaal valmis ja magamistuppa üles pandud, said ka lapsed oma kunstianded proovile panna ning ise sõega joonistada vabal valitud

teemadel. Eero joonistusi albumist vaadeldes arvasid lapsed, et need oleks nagu pildistatud, mitte joonistatud- nii hästi tehtud. Põnev hommikupoolik oli. Suured tänud Eerole! Mitu last arvasid, et nemad hakkavad ka nüüd kunstnikeks.

Viimane aeg oli ka **sügistöödele kriips alla tõmmata**. Lehtede riisumisel tulid appi Hans Gregor ja Oliver ning Iris Elise, Victoria Maria, Melissa ja Emily. Oliver ja Hans täitsid ka kasvukastid lehtedega, et komposti teha, aga enne võeti mullast üles viimased lilletaimed, raputati mullast juured puhtaks ja visati majahoidja Mari

kärusse. Oluline oli ka juba järgmiseks kevadeks valmistuda-

lapsed noppisid ära õitsenud lilledelt seemneid ja need pandi tuppa kuivama, et järgmisel kevadel jälle mulda

külvata ja nii kasvatada uued taimed. Meie rühma

„aiaprojekt“ sai

ilusa punkti, kui saime Tallinna Loomaaiast tänukirja, kus isiklikult Loomaai direktor Tiit Maran tänas lapsi „Kõrvitsahooajal 2019“ osalemise eest.

Kuu tegemised lõpetas **Lasteteater Nipitiri** etendus "**Tuline tants**", mis oli õpetlik, meeleolukas ning rääkis tuleohutusest metsas ja sellest, kuidas sõpradega viisakalt käituda.

PALJU ÕNNE KULDMUNA!

Lastega tehtut-nähtut kajastasid:

Sirje ja Ülle

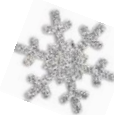

ÕNNITLEME NOVEMBRIKUU SÜNNIPÄEVALAPSI!

9.november – TIBUTARE LASTEAE

24.november – ENE VIRTMANN

Toimetas: Õp. Virge

KOHTUMISENI!

